

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับหลักประกันทางธุรกิจ¹

พนิตนันท์ อุพารวิริโย²

จากการศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับหลักประกันทางธุรกิจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับหลักประกันทางธุรกิจ ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหลักประกันทางธุรกิจในประเทศไทยและต่างประเทศ วิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับหลักประกันทางธุรกิจ และเสนอแนะแนวทางแก้ไข ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับหลักประกันทางธุรกิจ

หากกล่าวถึงมาตรการทางกฎหมายที่รองรับในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าการประกันการชำระหนี้ด้วยทรัพย์สินถือเป็นมาตรการอย่างหนึ่งที่กฎหมายกำหนดขึ้นเพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้ให้สินเชื่อมั่นใจได้ว่าตนจะได้รับชำระหนี้แน่นอน โดยการประกันหนี้ด้วยทรัพย์สินได้มีกำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยเรื่องของการจำนำ และการจำนอง แต่การจำนองและการจำนำดังกล่าว ยังคงมีข้อจำกัดบางประการในทางกฎหมาย เช่น การกำหนดทรัพย์สินหลักประกัน หรือกระบวนการบังคับเอา กับทรัพย์สินหลักประกัน เป็นต้น จึงมีพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.2558 ออกมาเพื่อแก้ไข ข้อจำกัดดังกล่าว

อย่างไรก็ตามแม้พระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.2558 จะได้นำมาบังคับใช้ โดยมีเจตนารมณ์ เพื่อแก้ไขข้อจำกัดของการจำนองและการจำนำ อันเป็นการส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่ถูกกฎหมายให้แก่ผู้ประกอบการ ให้เป็นไปได้โดยง่าย ลดข้อจำกัดจากการประกันหนี้ด้วยทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่มีอยู่แต่เดิม แต่เมื่อพิจารณาถึงพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.2558 แล้วจะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.2558 ก็ยังคงมีข้อจำกัดบางประการทางกฎหมาย อีกทั้งการตรา กฎหมายในบางประการยังมีความเคลือบคลุม ไม่ชัดเจน อันอาจทำให้การบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ไม่สามารถ เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย อันมีประเด็นปัญหาดังจะได้นำกล่าวต่อไปนี้ คือ

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับหลักประกันทางธุรกิจ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑิลา ภักดิ์กิจ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.พันธ์เทพ วิฑิตอนันท์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คนพร จิตต์จรุงเกียรติ

²นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประเด็นแรก ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดผู้รับหลักประกัน จากการศึกษาพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.2558 เกี่ยวกับผู้รับหลักประกันตามมาตรา 7 ที่บัญญัติให้ผู้รับหลักประกันตามพระราชบัญญัตินี้จะต้องเป็นสถาบันการเงินหรือบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงเท่านั้น ซึ่งหากพิจารณาบุคคลที่สามารถเป็นผู้รับหลักประกันดังกล่าว จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.2558 ได้กำหนดไว้เพียงแค่สถาบันการเงินและและนิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการให้สินเชื่อที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์เท่านั้นที่จะเป็นผู้รับหลักประกันได้

เมื่อพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.2558 ได้ถูกออกแบบมาเพื่อแก้ปัญหาในทางธุรกิจ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้โดยง่าย รวดเร็ว และลดข้อจำกัดของการประกันการชำระหนี้ด้วยทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยการจำนองและการจำนำ อันจะส่งผลให้ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้ และทำให้เศรษฐกิจของประเทศโดยรวมมีความเจริญพัฒนามากขึ้น ดังนั้นการที่พระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.2558 ยังคงจำกัดผู้รับหลักประกันไว้เพียงแต่สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการให้สินเชื่อที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์ โดยการให้สินเชื่อของธนาคารหรือนิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการให้สินเชื่อนั้นมีขั้นตอนที่มากกว่าการให้สินเชื่อของบุคคลธรรมดา อีกทั้งผู้ประกอบการก็ยังต้องมีอำนาจต่อรองที่น้อยกว่าธนาคารหรือนิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการให้สินเชื่อ จึงอาจทำให้การเข้าถึงของผู้ประกอบการนั้นไม่สามารถเป็นไปได้โดยง่ายอย่างแท้จริง อีกทั้งหากพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยเรื่องของการจำนองและการจำนำ ก็จะเห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีข้อจำกัดในเรื่องของการกำหนดห้ามมิให้บุคคลธรรมดาเป็นผู้รับหลักประกันเช่นเดียวกัน จึงเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องของบุคคลผู้รับหลักประกัน เพื่อเป็นการลดข้อจำกัดทางกฎหมาย เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และให้การเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการนั้นสามารถเป็นไปได้โดยง่าย และรวดเร็วตามเจตนารมณ์ของการออกพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.2558

ประเด็นที่สอง ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดทรัพย์สินหลักประกัน ทรัพย์สินหลักประกัน ตามพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.2558 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 8 โดยกำหนดให้ทรัพย์สินดังต่อไปนี้สามารถนำมาใช้เป็นหลักประกันการชำระหนี้ตามสัญญาหลักประกันทางธุรกิจได้ 1) กิจการ 2) สิทธิเรียกร้อง 3) สหกรณ์ทรัพย์สินที่ผู้ให้หลักประกันใช้ในการประกอบธุรกิจ 4) อสังหาริมทรัพย์ในกรณีที่ผู้ให้หลักประกันประกอบธุรกิจอสังหาริมทรัพย์โดยตรง 5) ทรัพย์สินทางปัญญา 6) ทรัพย์สินอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

สำหรับทรัพย์สินอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในปัจจุบันได้มีการออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทรัพย์สินอื่นเป็นหลักประกัน พ.ศ.2561 อยู่เพียงฉบับเดียว โดยกฎกระทรวงฉบับนี้ได้กำหนดเพิ่มเติมให้ไม้ยืนต้นจัดเป็นทรัพย์สินที่สามารถนำมาใช้เป็นหลักประกันทางธุรกิจได้ โดยอาศัยอำนาจจากพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.2558 มาตรา 8(6) ในการเพิ่มเติมทรัพย์สินหลักประกัน โดยมาตรา 8(6) นั้นถูกกำหนดไว้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้สามารถนำทรัพย์สินอื่นซึ่งอาจมีมูลค่าทางเศรษฐกิจประเภทอื่นที่อาจมีขึ้นภายหลังจากที่ได้บังคับใช้พระราชบัญญัติไปแล้ว หากเห็นว่าการเปิดโอกาสดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจก็สมควรที่จะขยายไปใช้บังคับกับทรัพย์สินที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจนั้น

จากการศึกษาทรัพย์สินที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบัน พบว่ามีทรัพย์สินที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจชนิดใหม่ มีลักษณะเป็นทรัพย์สินที่อิงจากสิทธิการใช้ประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์ และได้มีการออกกฎหมายรองรับทรัพย์สินดังกล่าว ซึ่งก็คือพระราชบัญญัติทรัพย์สินอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.2562 โดยทรัพย์สินอสังหาริมทรัพย์นั้นคือสิทธิในการใช้ประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์อันมีลักษณะที่ใกล้เคียงกับทรัพย์สิน ซึ่งกฎหมายกำหนดให้สิทธิดังกล่าวสามารถตกทอดทางมรดก โอนให้แก่กันได้ไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ และยังสามารถใช้เป็นหลักประกันโดยการจำนองได้อีกด้วย เมื่อสิทธิในทรัพย์สินก็มีสถานะเป็นทรัพย์สินในทางกฎหมายอย่างหนึ่ง จึงอาจกล่าวได้ว่าทรัพย์สินอสังหาริมทรัพย์ก็จัดเป็นสิทธิในทรัพย์สินที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจซึ่งสามารถตีราคาและถือเอาได้ในปัจจุบันเช่นเดียวกันกับสิทธิในทรัพย์สินประเภททรัพย์สินทางปัญญา แต่เมื่อศึกษาถึงสิทธิของผู้ทรงทรัพย์สินอสังหาริมทรัพย์แล้ว จะเห็นได้ว่าการที่พระราชบัญญัติทรัพย์สินอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.2562 ไม่ได้กำหนดให้ผู้ทรงทรัพย์สินอสังหาริมทรัพย์นำมาใช้เป็นหลักประกันทางธุรกิจได้ อันเนื่องมาจากลักษณะของทรัพย์สินอสังหาริมทรัพย์นั้นไม่เข้าเงื่อนไขของการเป็นทรัพย์สินหลักประกันตามพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.2558 มาตรา 8 และแม้พระราชบัญญัติทรัพย์สินอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.2562 จะได้มีการบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน แต่ก็ยังคงไม่มีกฎกระทรวงออกมารองรับให้ทรัพย์สินอสังหาริมทรัพย์สามารถเป็นหลักประกันทางธุรกิจได้

จึงอาจกล่าวได้ว่าทรัพย์สินหลักประกันตามพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.2558 ที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา 8 และกฎกระทรวงที่มีอยู่ในปัจจุบันยังคงไม่ตอบรับกับเจตนารมณ์ในเรื่องของการลดข้อจำกัดทางกฎหมาย และไม่เป็นการเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการได้อย่างแท้จริง รวมถึงไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการบัญญัติมาตรา 8(6) ที่บัญญัติไว้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถเพิ่มเติมทรัพย์สินที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นภายหลังจากพระราชบัญญัตินี้ได้มีการนำออกบังคับใช้แล้ว ดังนั้นเพื่อให้กฎหมายนั้นสอดคล้องและเท่าทันกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน จึงเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมทรัพย์สิน

หลักประกันโดยอ้างอิงจากทรัพย์สินที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจและมีกฎหมายรองรับถึงสิทธิดังกล่าวที่มีอยู่ในปัจจุบัน ทั้งยังเป็นการเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการอีกด้วย

ประเด็นที่สาม ปัญหาเกี่ยวกับการตีความแบบของสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ เมื่อพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.2558 มาตรา 13 ได้บัญญัติให้ “สัญญาหลักประกันทางธุรกิจจะต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อเจ้าพนักงานทะเบียนตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 2” โดยข้อความดังกล่าวได้บัญญัติไว้ในลักษณะเช่นเดียวกันกับการจำนองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 714 ที่บัญญัติไว้ว่า “อันสัญญาจำนองนั้น ท่านว่าต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่” จึงอาจทำให้ผู้ใช้กฎหมายเข้าใจได้ว่าแบบของสัญญาหลักประกันทางธุรกิจจะต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียน ซึ่งหากไม่ทำเป็นหนังสือ หรือทำเป็นหนังสือแต่ไม่ได้ดำเนินการจดทะเบียน ก็จะตกเป็นโมฆะเช่นเดียวกันกับแบบของการจำนองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้นจึงต้องมีการตีความกฎหมาย วิเคราะห์ถ้อยคำในกฎหมายที่มีความหมายไม่ชัดเจน โดยศึกษาจากความเป็นมา หมายเหตุท้ายกฎหมายและเหตุผลแห่งการตรากฎหมาย รวมถึงหลักกฎหมายทั่วไป เพื่อให้เกิดความชัดเจนและความเข้าใจที่ถูกต้องแก่บทบัญญัตินั้น

จากการศึกษาในเรื่องแบบของสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ ผู้ศึกษาพบว่าพระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์ที่จะให้แบบของสัญญาหลักประกันทางธุรกิจนั้นต้องทำเป็นหนังสือ เนื่องจากมีการให้เหตุผลไว้ว่าสัญญาหลักประกันทางธุรกิจก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์เช่นเดียวกันกับการจำนองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 702 โดยผู้รับหลักประกันชอบที่จะได้ชำระหนี้จากทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันก่อนเจ้าหนี้สามัญ ไม่ว่ากรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินจะโอนไปยังบุคคลภายนอกแล้วหรือไม่ โดยการจำนองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 714 ก็ได้กำหนดรับรองสิทธิของเจ้าหนี้โดยระบบการจดทะเบียนโดยการตราทรัพย์สินเป็นประกันการชำระหนี้ เมื่อทรัพย์สินที่จะนำมาเป็นหลักประกันตามพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจส่วนใหญ่เป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจที่สามารถเปลี่ยนมือได้ง่าย และมีการหมุนเวียนเปลี่ยนมือตลอดเวลาอันเนื่องมาจากสภาพของการประกอบธุรกิจ ดังนั้นจึงไม่สามารถจดทะเบียนตัวทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันทางธุรกิจได้ คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงกำหนดให้สัญญาหลักประกันทางธุรกิจต้องทำเป็นหนังสือและต้องมีการจดทะเบียนสัญญาหลักประกันทางธุรกิจแทนการจดทะเบียนตัวทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน และสัญญาดังกล่าวต้องมีรายการครบถ้วนตามมาตรา 18 จึงจะสามารถจดทะเบียนได้

และสำหรับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.2558 เมื่อพิจารณาจากข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญได้ทำให้ความเห็นไว้ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหลักประกันทาง

ธุรกิจในเรื่องของการจดทะเบียนว่าการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้เป็นเพียงการจดทะเบียนข้อมูลทางทะเบียน โดยนายทะเบียนไม่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการตรวจสอบและรับรองความถูกต้องแท้จริงของข้อมูลที่จดทะเบียน การจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้จึงแตกต่างจากการจดทะเบียนตามความหมายทั่วไป อันจะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ในการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดไว้เพื่อเป็นเพียงการจดทะเบียนข้อมูลให้บุคคลภายนอกสามารถตรวจสอบได้ถึงสถานะของทรัพย์สินที่นำมาเป็นหลักประกันเท่านั้น

อีกทั้งการที่ในพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.2558 มาตรา 17 วรรคสองกำหนดผลของการจดทะเบียนไว้ว่า “ให้ถือว่าผู้รับหลักประกันเป็นเจ้าหนี้มีประกันตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย” จึงกล่าวได้ว่าการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้มีใช้บังคับสมบูรณ์ของนิติกรรม ซึ่งหากไม่ดำเนินการจดทะเบียนก็ไม่สามารถใช้บังคับเป็นที่เสียหายแก่บุคคลภายนอกได้ และมีได้ผลทำให้สัญญาหลักประกันทางธุรกิจนั้นตกเป็นโมฆะเพราะเหตุแห่งการไม่จดทะเบียน

จึงอาจกล่าวได้โดยสรุปว่าตามพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.2558 มาตรา 13 ได้กำหนดให้สัญญาหลักประกันทางธุรกิจต้องทำเป็นหนังสือ มิฉะนั้นจะตกเป็นโมฆะ และหากได้ทำเป็นหนังสือแล้วสัญญาหลักประกันทางธุรกิจก็จะมีผลใช้บังคับกันได้ระหว่างคู่สัญญา แต่จะใช้นับแก่บุคคลภายนอกไม่ได้ โดยจะใช้นับแก่บุคคลภายนอกได้ต่อเมื่อมีการจดทะเบียนต่อพนักงานทะเบียนแล้วเท่านั้น

ดังนั้น การตราเนื้อความแบบของสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ มาตรา 13 ในลักษณะเช่นเดียวกันกับการจํานองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้นอาจทำให้ผู้ใช้กฎหมายตีความเนื้อความในกฎหมายนั้นไม่ถูกต้อง โดยอาจเข้าใจได้ว่าแบบของสัญญาหลักประกันทางธุรกิจนั้นมีลักษณะเดียวกันกับแบบของการจํานองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 714 ซึ่งขัดกับวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.2558 จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความในกฎหมาย เพื่อให้บทบัญญัติมีความชัดเจน ลดปัญหาในการตีความที่อาจทำให้ผู้ใช้กฎหมายเกิดความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง และเพื่อให้การใช้กฎหมายเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.2558

จากการที่ได้ศึกษากฎหมายเกี่ยวกับหลักประกันทางธุรกิจตามประเด็นการศึกษาที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดผู้รับหลักประกัน ผู้ศึกษาเห็นสมควรว่ามีความจำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ มาตรา 7 จากเดิมที่บัญญัติไว้ว่า “ผู้รับหลักประกันจะต้องเป็นสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

โดยแก้ไขเพิ่มเติมเป็น “ผู้รับหลักประกันจะเป็นบุคคลธรรมดา สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงก็ได้”

2. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดทรัพย์สินหลักประกัน ผู้ศึกษาเห็นสมควรที่จะเพิ่มเติมกฎกระทรวงกำหนดให้ทรัพย์สินอื่นเป็นหลักประกัน โดยอาศัยอำนาจแห่งมาตรา 8(6) ที่จะเพิ่มเติมดังนี้ “ให้ทรัพย์สินที่สิทธิเป็นทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกันได้”

3. ปัญหาเกี่ยวกับการตีความแบบของสัญญาหลักประกันทางธุรกิจ ตามพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.2558 มาตรา 13 ที่บัญญัติว่า “สัญญาหลักประกันทางธุรกิจต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อเจ้าพนักงานทะเบียนตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 2”

ผู้ศึกษาเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อความในมาตรา 13 โดยแก้ไขเพิ่มเติมเป็น “สัญญาหลักประกันทางธุรกิจต้องทำเป็นหนังสือ มิฉะนั้นจะตกเป็นโมฆะ และจะยกขึ้นกล่าวอ้างแก่บุคคลภายนอกได้ต่อเมื่อได้มีการจดทะเบียนต่อเจ้าพนักงานตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 2”

เอกสารอ้างอิง

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. พระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ.2558. กรุงเทพมหานคร: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2559.